

A SZLOVÁK SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG JELENTŐSEBB POPULÉTUMAINAK ÉRTÉKELÉSE

ING. STEFAN KOHÁN

Az egyes nyárfajták ökológiai kutatásának nagy figyelmet szentelnek valamennyi fejlett nyárfagazdálkodással rendelkező országban. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a jövőbeni nyárállományok magas fajhozamát mindenekelőtt a különböző termőhelyi viszonyok között természetű nyárok növekedésének és egészségi állapotának rendszeres vizsgálata és értékelése által lehet a leghatásosabban elősegíteni. A nyárfajták említett tulajdonságainak vizsgálata és értékelése rendszerint a populétumokban történik melyeket az adott ország, illetve terület különböző termőhelyi feltételei között létesítenek. Az ilyen jellegű kutatások eredményeinek az értékelése lehetővé teszi, hogy az egyes termőhelyeknek leginkább megfelelő nyárfajtákat, valamint természeti módszereket válasszuk ki.

A populétumok létesítése és az ott elért eredmények gyakorlati alkalmazása a Szlovák Szocialista Köztársaságban is szükségesnek mutatkozott. 1961 óta, amikor az első populétum telepítése megtörtént, a Szlovák Szocialista Köztársaság területén mintegy 27 populétumot létesítettünk, elsősorban az *Aigeiros*, valamint a *Leuce* szekcióba tartozó nyárrakkal. Az optimális termőhelyeken túlmenően felhasználtuk erre a célra a kevésbé alkalmas, ún. határtermőhelyeket is, főként a szárazabb, valamint a gyengébb vízháztartású talajokon. Az ilyen termőhelyeken levő populétumok eredményeinek értékelése lehetővé teszi megfelelő nyárfajták kiválasztását a vízrendészeti munkálatok, illetve egyéb műszaki beavatkozások következtében szárazabbá vált termőhelyekre is. A Szlovákia területén létesített populétumok részeredményeinek értékelésével *Krėbes* (1964), *Vojtuš* (1975), *Bieliková* és kol. (1981), valamint *Kohán* (1981) foglalkoztak. Értékelésük eredményei azt mutatták, hogy a vizsgált, jelen körülményeink között a klasszikusnak nevezhető nyárfajták közül a '*Robusta*', a '*Gelrica*' és a '*Virginiana de Frignicourt*' rendelkezik a legnagyobb termőhelyi tűrőképességgel.

Írásunkban nyolc populétumban vizsgált, az *Aigeiros* szekcióhoz tartozó nyárfajták magassági és vastagsági növekedését, valamint átlagos fatömegét értékeljük. Ezeket a populétumokat úgy választottuk ki, hogy a hazai nyárfatermesztés szempontjából jelentősebb termőhelyi típusokat képviseljenek. Az egyes populétumok termőhelyi, erdőtípológiai és talajviszonyairól, valamint a vizsgált nyárfajták koráról és számáról az 1. táblázat nyújt áttekintést. A táblázatból látható, hogy az értékelt populétumok a Duna, a Vág, valamint a Latorca mély hordaléktalajain állnak, s közülük a Král'ovská Lúka elnevezésű ma is a hullámtéren fekszik. Az egyes populétumokban a könnyebb homokos vályogtól a kötött agyagtalajig úgyszólván valamennyi talajféleség megtalálható, ezek gyengén lúgos, illetve mérsékelten savanyú kémhatásúak. Az egyes erdőtípuscsoportok közül a jobb vízellátottsággal rendelkező *Querceto-Fraxinetum*, valamint a szárazabb talajú *Ulmeto-Fraxinetum carpineum* vannak képviselve, míg az erdőtípusok közül a pántlikafüves tölgy

Sor- szám	A terület megne- vezése	Folyó- árterület	Kor (év)	Fajták száma	Erdő- típus- csoport	Erdő- típus- szám	Fizikai talaj- féleség	A talaj kém- hatása	A talaj- víz mélysége
1.	Kráľovská Lúka	Duna	11	12	Querceto- Fraxinetum	931	homokos vályog	gyengén lúgos	0,5 - 1,5
2.	Gabčíkovo (RVHP)	Duna	15	16	Ulmeto- Fraxinetum Carpineum	951	agyagos vályog	gyengén lúgos	1,0 - 2,0
3.	Trstice	Duna	18	18	Ulmeto- Fraxinetum Carpineum	951	homokos vályog	gyengén lúgos	1,5 - 3,0
4.	Selice- Báb I	Vág	20	16	Ulmeto - Fraxinetum carpineum	952	homokos vályog	gyengén lúgos	1,5 - 3,5
5.	Selice - Báb III	Vág	18	18	Ulmeto - Fraxinetum carpineum	952	homokos vályog	gyengén lúgos	1,5 - 3,5
6.	Ilhov	Latorca	12	20	Querceto- Fraxinetum	931	agyag	mérés- kelten savanyú	0,5 - 1,5
7.	Ilhov (RVHP)	Latorca	12	16	Querceto- Fraxinetum	931	agyag	mérés- kelten savanyú	0,5 - 1,5
8.	Leles	Latorca	10	20	Ulmeto- Fraxinetum carpineum	951	vályog	mérés- kelten savanyú	1,5 - 2,5

—kőris, a nedves szil—kőris gyertyánnal és a csalános szil—kőris gyertyánnal fordulnak elő. A levegő átlagos évi középhőmérséklete 9,3 °C és 9,9 °C között, míg a vegetációs időszakban 16,4 °C és 16,5 °C között váltakozik. Az évi átlagos csapadékmennyiség 567 mm és 626 mm között, míg a vegetációs időszakban 320 mm és 369 mm között mozog. A legfiatalabb populétum (Leles) 10 éves, a legidősebb (Selice—Báb I.) pedig 20 éves, tehát az utóbbi már lényegében vágásérettnek tekinthető. A vizsgált nyárfajták száma az írásunkban értékelt populétumokban nem kevesebb, mint 12 és 20 között van.

Az értékelt populétumokat az erdőgazdasági kutatóintézet volt gyorsan növő fafajok osztályának munkatársai, nevezetesen *Martin Vojtuš*, *Gejza Krébes* és *Štefan Kohán* létesítették egyéves nyárfacsemetéikkel, melyeket a gabčíkovi kísérleti állomáson neveltek. A telepítés minden esetben teljes talajelőkészítés után történt, 5×5 méteres hálózatban. Kivételt csupán az Ilhov elnevezésű populétum képez, ahol 6×6 méteres hálózatot alkalmaztak. Az egyes nyárfajtákból négyszeres ismétlésben 4—4 darabot, összesen tehát 16 darabot ültettek ki. Ebből a szempontból kivételt képez két, nevezetesen a Gabčíkovo (RVHP) és az Ilhov (RVHP) populétum, ahol ugyancsak négyszeres ismétlésben, csupán két-két darabot, összesen nyolc darabot telepítettek az egyes fajtákból.

A populétumokban vizsgált nyárfajtákról a 2. táblázat nyújt áttekintést. A táblázatból kitűnik, hogy hat populétumban (nevezetesen Kráľovská Lúka, Trstice, Selice—Báb I, Selice—Báb III, Ilhov és Leles elnevezésűekben) egyéb nyárfajtákon kívül bizonyos olasz klónok, három populétumban pedig (a Selice—Báb III, Ilhov és Leles elnevezésűekben) még egyes hazai feketenyárklónok is megtalálhatók. Csupán egy esetben (az Ilhov populétumban) fordul elő a *P. tremula* × *P. balsamifera* hibrid. A Gabčíkovo (RVHP) és az Ilhov (RVHP) elnevezésű populétumokban, melyeket a KGST-államok egy-egy módosított szerinti létesítettek, 16 nyárfajta van képviselve, melyeket az ún. Müller-készlet tagjaiként tartanak nyilván. Valamennyi populétumban kezdettől fogva teljes talajápolás folyik, évenként két alkalommal történő

Sorszám	A terület megnevezése	A fajták száma	A nyárfajták megnevezése
1.	Královská Lúka	12	'Marilandica', 'Robusta', 'Blanc du Poitou', 'Selys', 'Virginiana de Nancy', 'Jacometti', 'I-500', 'I-214', 'Heidemij', 'I-154', 'I-105', 'Serotina'.
2.	Gabčíkovo (RVHP)	16	'Brabantica', 'Regeneré de Suisse', 'Eckhof', 'Virg. de Frignicourt', 'Flachsländer', 'Regenerata', 'Gelrica', 'Grandis', 'Leipzig', 'Lons', 'Marilandica', 'Heidemij', 'Neupotz', 'Harff', 'Robusta', 'Serotina'.
3.	Trstice	18	'I-154', 'I-214', 'I-105', 'I-274', 'I-155', 'I-273', 'Blanc du Poitou', 'Serotina de Champagne', 'Virginiana de Nancy', 'Marilandica (2 klón)', 'Heidemij', 'Serotina', 'Grandis', 'Robusta', 'Virginiana de Frignicourt'.
4.	Selice-Báb (I)	16	'Marilandica' (2 klón), 'Regenerata', 'Virginiana de Frign.' (2 klón), 'Virginiana de Nancy', 'I-214', 'Grandis', 'Gelrica' (2 klón), 'Blanc du Poitou', 'I-154', 'Robusta' (4 klón).
5.	Selice-Báb III	18	'I-105', 'I-155', 'I-500', 'I-462', 'I-214', 'I-84', 'P. nigra (3 klón)', 'Marilandica' (2 klón), 'Serotina (3 klón)', 'Robusta', 'Heidemij', 'Gelrica' /BW 63/, 'Serotina de Champ. /F/.
6.	Ilhov	20	'Robusta', 'Marilandica', 'I-214', 'I-455', 'Grandis', 'Serotina de Champ.', 'I-262', 'H-381', 'Serotina', 'Regenerata', 'I-154', 'Jacometti', 'P. tremula x P. balsamifera', 'P. nigra (3 klón)', 'Virginiana de Nancy', 'Virginiana de Frignicourt', 'Brabantica', 'Blanc du Poitou'.
7.	Ilhov (RVHP)	16	'Brabantica', 'Regeneré de Suisse', 'Eckhof', 'Virg. de Frignicourt', 'Flachsländer', 'Regenerata', 'Gelrica', 'Grandis', 'Leipzig', 'Lons', 'Marilandica', 'Heidemij', 'Neupotz', 'Harff', 'Robusta', 'Serotina'.
8.	Leles	20	'I-262', 'I-455', 'I-214', 'Robusta', 'I-462', 'Harff', 'Brabantica', 'Regeneré de Suisse', 'Flachsländer', 'Heidemij', 'P. nigra (4 klón)', 'Blanc du Poitou', 'Virginiana de Nancy', 'I-155', 'Eckhoff', 'I-476', 'Grandis'.

rendszeres tárcsázással. Fiatal korban minden esetben elvégezték a szükséges koronaalakítást, később pedig a rendszeres ágnyesést is.

Az éghajlati és talajviszonyok, valamint az egyes erdőtípuscsoportok keretében történő növekedési adatok kiértékelése alapján lehetővé vált a vizsgált nyárfajták növekedés szerinti sorrendjének meghatározása, és pedig a termőhelyi viszonyok függvényében. Jóllehet a populétumok többsége még nem érte el a vágáskort, s így kutatási eredményeinket nem tekinthetjük végérvényesnek, mégis célszerűnek tartottuk az egyes termesztési technológiák részére megfelelő nyárfajtákat javasolni. Ugyanakkor szükségesnek mutatkozik további megfigyelések végzése, s az újrafelvételek alapján a jelenlegi adatok pontosítása.

Az átlagmagasság, az átlagos átmérő, valamint az egy fa átlagos fatömege alapján az első három helyezést elért nyárfajta megfelelő adatairól a 3. táblázat nyújt áttekintést. Az egy fa átlagos fatömege esetében a vastagfát szerepeltetjük a Korsuň-féle fatömegtábla szerint (1967). A már említett, első három helyezést elért nyárfajtán kívül összehasonlításként megadjuk a valamennyi populétumban termesztett 'Robusta' megfelelő adatait is, mint standard nyárfajtáét. A teljesség kedvéért szükségesnek tartjuk még megemlíteni, hogy a Gabčíkovo (RVHP) és az Ilhov (RVHP) populétumokat, melyeket a KGST-államok egységes módszere szerint létesítettünk, a szövegben külön értékeltünk ki.

A vizsgált nyárfajták átlagmagasságának összehasonlítása azt mutatja, hogy hat populétum közül háromban (a Trstice, Selice-Báb I és a Leles elnevezésűekben) a legjobb magassági növekedést az 'I-214' olasznyár, míg további háromban a 'Jacometti', 'I-500' és a 'H-381' klón érte el. A második helyen többnyire szintén olasz klónok ('I-214', 'I-274', 'I-500', 'I-476') vannak, míg a harmadik helyen részint olasz klónok ('I-154', 'I-462'), részint pedig a 'Blanc du Poitou' klón került. Az egyes populétumokra vonatkoztatva a legjobb magassági növekedést a Kral'ovská Lúka és a Leles elnevezésű populétu-

Sor- szám	A terület megnevezése	Kor év	Fajta	Átlag-	Magass.	Fajta	Átlag-	Átmérő	Fajta	Átl.
				magas- ság	ált. növ.		átmérő	áltag- növ.		
				m		cm		m ³		
1.	Kráľovská Lúka	11	'Jacometti'	22,6	2,1	'I-214'	37,6	3,4	'I-214'	0,967
			'I-214'	22,2	2,0	'Blanc de P.'	36,4	3,3	'Blanc du P.'	0,886
			'I-154'	22,1	2,0	'I-500'	36,1	3,3	'Jacometti'	0,887
			'Robusta'	20,4	1,8	'Robusta'	25,8	2,3	'Robusta'	0,418
2.	Gabbíkovo (BVHP)	15	'Löns'	27,3	1,8	'Flachslanden'	41,5	2,8	'Flachslanden'	1,450
			'Erabentica'	27,2	1,8	'Löns'	37,3	2,5	'Löns'	1,395
			'Robusta'	26,7	1,7	'Eckhof'	36,3	2,4	'Eckhof'	1,065
			'Robusta'	26,7	1,7	'Robusta'	30,9	2,1	'Robusta'	0,666
3.	Trstice	18	'I-214'	30,4	1,7	'I-214'	42,7	2,4	'I-214'	1,640
			'I-274'	30,1	1,7	'Blanc du P.'	42,5	2,4	'Blanc du P.'	1,790
			'Blanc du P.'	29,5	1,6	'I-274'	39,6	2,2	'I-214'	1,580
			'Robusta'	25,6	1,4	'Robusta'	27,4	1,5	'Robusta'	0,641
4.	Selice (Báb) I	20	'I-214'	31,5	1,6	'I-214'	52,9	2,6	'I-214'	2,862
			'Blanc du P.'	30,7	1,5	'Blanc du P.'	50,7	2,5	'Blanc du P.'	2,574
			'I-154'	29,4	1,5	'Virginiana de Frignicourt'	45,7	2,3	'Virginiana de Frignicourt'	1,875
			'Robusta'	28,1	1,4	'Robusta'	36,2	1,8	'Robusta'	1,191
5.	Selice (Báb) III	18	'I-500'	29,2	1,6	'I-500'	44,3	2,5	'I-500'	1,824
			'I-214'	29,1	1,6	'I-214'	42,3	2,3	'I-214'	1,596
			'I-462'	27,1	1,5	'Gelrica (BV-63)'	42,0	2,3	'Gelrica (BV-63)'	1,424
			'Robusta'	24,3	1,3	'Robusta'	28,1	1,6	'Robusta'	0,650
6.	'Ilhov'	12	'H-381'	20,5	1,7	'I-214'	31,1	2,6	'I-214'	0,575
			'I-214'	20,2	1,7	'Jacometti'	27,6	2,3	'Blanc du P.'	0,445
			'Blanc du P.'	20,0	1,7	'Blanc du P.'	27,2	2,3	'Jacometti'	0,425
			'Robusta'	19,3	1,6	'Robusta'	23,1	1,9	'Robusta'	0,291
7.	Ilhov (BVHP)	12	'Löns'	19,1	1,6	'Löns'	25,4	2,1	'Löns'	0,356
			'Eckhof'	18,9	1,6	'Flachslanden'	24,1	2,0	'Flachslanden'	0,303
			'Robusta'	18,4	1,5	'Regéère de Suisse'	23,7	2,0	'Regéère de Suisse'	0,300
			'Robusta'	18,4	1,4	'Robusta'	22,5	1,9	'Robusta'	0,278
8.	Leles	10	'I-214'	19,9	2,0	'I-214'	29,0	2,9	'I-214'	0,486
			'I-476'	19,6	2,0	'I-476'	27,6	2,8	'I-476'	0,433
			'Blanc du P.'	19,5	1,9	'P.nigra (B-5)'	27,5	2,7	'P.nigra (B5)'	0,432
			'Robusta'	19,4	1,9	'Robusta'	24,7	2,5	'Robusta'	0,341

mokban tapasztaltunk. Amint ismeretes a Kráľovská Lúka a Duna hullámterében, jó vízraktartású talajon, míg a Leles populétum igen jó fizikai tulajdonságokkal rendelkező talajon áll. Az 'I-214' olasznyár a már említett 11, illetve 10 éves populétumban elérte a kétméteres magassági átlagnövedéket, míg a 'Jacometti' átlagnövedéke a Kráľovská Lúka elnevezésű populétumban 2,1 méter. A legnagyobb százalékos különbség az 'I-214' olasznyár és a 'Robusta' (mint standard) között (ami az 'I-214' olasznyár javára 18,8 százalékot tesz ki), a Trstice elnevezésű populétumban mutatható ki, ahol az 'I-214' olasznyár átlagmagassága 18 éves korban 30,4 m, míg a 'Robusta' nyáré csupán 25,6 m. Ezzel szemben a jó talajadottságokkal rendelkező Leles elnevezésű populétumban ez az eltérés az említett két nyárfaj között csak 0,5 m, ami 2,5 százalékos különbségnek felel meg. Egyébként az első három helyezést elért nyárfajta magassági növekedése között nincs lényegbe vágó különbség. A vizsgált nyárak csökkent magassági növekedése az idősebb (főként a Selice—Báb I és

Selice—Báb III) populétumokban arra enged következtetni, hogy 15 év után a nyárok magassági növekedése érezhetően lelassul.

Figyelemre méltó tény, hogy a KGST keretében vizsgált Gabčíkovo (RVHP) és Ilhov (RVHP) elnevezésű populétumokban a 'Robusta' nyár magassági növekedés tekintetében a harmadik helyen van. A legjobb átlagos magasságot mindkét populétumban a 'Löns' nyár mutatja fel, míg a második helyezést a 'Brabantica', illetve az 'Eckhof' érte el.

Azokban a populétumokban, amelyekben olasz klónok vizsgálata is folyik — a Selice—Báb III kivételével — a legjobb vastagsági növekedést az 'I—214' olasznyár érte el. A második helyre többnyire a 'Bland du Poitou', illetve valamelyik olasz klón, míg a harmadik helyre a 'Virginiana de Frignicourt' vagy a 'Gelrica' (egyetlen esetben hazai feketenyár klón) került. Vastagsági növekedés tekintetében azonban a vizsgált nyárfajták között lényegesen nagyobb különbségek tapasztalhatók, mint a magassági növekedés esetében. Erről tanúskodik az a tény is, hogy a legnagyobb százalékos különbség az 'I—214' olasznyár (59,2 cm) és a standardként kezelt 'Robusta' nyár (36,2 cm) átlagos átmérője között, a Selice—Báb III populétumban eléri az 57,7 százalékot. E tekintetben a legkisebb különbséget a Leles elnevezésű populétumban észleltük, ahol az 'I—214' olasznyár (29,0 cm) és a 'Robusta' nyár (24,7 cm) átlagos átmérője között 10 éves korban a százalékos különbség csupán 17,5%-ot tesz ki. A magassági növekedéshez hasonlóan a legjobb vastagsági növekedést is a Duna hullámterében álló Král'ovská Lúka elnevezésű populétumban észleltük, ahol az 'I—214' olasznyár 11 éves korban 37,6 cm átlagos átmérőt és ennek megfelelően 3,4 cm átlagnövedéket ért el. Ugyanakkor a legidősebb, mintegy 20 éves Selice—Báb I elnevezésű populétumban az 'I—214' olasznyár átlagos átmérője 52,9 cm, ami az adott termőhelyi viszonyok között indokolatlanná teszi a 20 évesnél magasabb vágáskort.

A KGST keretében vizsgált Gabčíkovo (RVHP) és Ilhov (RVHP) elnevezésű populétumokban a legjobb vastagsági növekedést a 'Flachslanden', 'Löns', 'Eckhof' és a 'Regeneré de Suisse' nyárok érték el, míg a standardként értékelt 'Robusta' vastagsági növekedés tekintetében elmarad az említett nyárok mögött.

A magassági és vastagsági növekedés mellett értékeltük a vizsgált nyárok egy fára eső átlagos fatömegét is, amelyre nézve lényegében ugyanazok a megállapítások érvényesek, mint a vastagsági növekedés tekintetében. Azokban a populétumokban, amelyekben olasz klónok termesztése folyik, a legmagasabb egy fára eső átlagos fatömeget az 'I—214' olasznyár érte el. (E tekintetben kivételt képez a Selice—Báb III elnevezésű populétum a legmagasabb átlagos fatömegű 'I—500' olasz klónnal.) A második helyre a 'Blanc du Poitou', illetve az 'I—214' vagy az 'I—476' olasznyár, míg a harmadik helyre a 'Jacometti', az 'I—214', illetve a 'Virginiana de Frignicourt', a 'Gelrica' és egy hazai feketenyár klón (B—5) került. Az egy fára eső átlagos fatömeg tekintetében azonban a vizsgált nyárok között lényegesen nagyobbak a különbségek, mint akár a magassági, akár a vastagsági növekedés esetében. E tekintetben a legmagasabb százalékos különbséget a Selice—Báb III elnevezésű populétumban tapasztaltuk, ahol az 'I—21' olasznyár mintegy 180,6 százalékkal nagyobb átlagos fatömeget ért el, mint a standard 'Robusta' nyár. Ezzel szemben az említett különbség a Leles elnevezésű populétumban csupán 42,5%. Abszolút érték tekintetében a legnagyobb átlagos fatömeget a 20 éves Selice—Báb I elnevezésű populétumban az 'I—214' olasznyár érte el, mintegy 2,862 m³ értékben. A 'Blanc du Poitou' nyárral összehasonlítva, amely az említett

populétumban e tekintetben a második helyen van, az 'I—214' olasznyár mintegy 11,2 százalékkal nagyobb átlagos fatömeget mutat ki.

A KGST keretében vizsgált két populétumban (Gabčíkovo—RVHP és Ilhov—RVHP) a legnagyobb átlagos fatömegeg a 'Flachslanden', 'Löns', 'Eckhof' és 'Regeneré de Suisse' nyáarak rendelkeznek.

A vizsgált nyáarak értékelése alapján lehetővé vált, hogy javaslatot tegyünk az egyes nyárfajták erdőművelési technológiák szerinti termesztésére. Az álmányszerű nyárfatermesztésre, amelynek elsősorban a hullámtéri *Querceto-Fraxinetum* és *Ulmeto-Fraxinetum populeum* erdőtípuscsoportokban van létjogosultsága, mindenekelőtt az 'I—214', 'Serotina du Poitou', 'Virginia de Frignicourt', 'Flachslanden', 'H—381' és a 'Marilandica' nyáarakat tartjuk alkalmasnak. Intenzív termesztési módszerek esetében — a már említett és az *Ulmeto-Fraxinetum carpineum* erdőtípuscsoportok ármentesített területein — az 'I—214', 'I—274', 'I—476', továbbá a 'Robusta', 'Brabantica' és a 'Blanc du Poitou' nyáarakat javasoljuk. Erdőn kívüli fásításokban viszont (főként fásorokban) a 'Robusta', 'Brabantica', 'Flachslanden' és a 'Löns' nyáarak termesztését tartjuk indokoltnak.

IRODALOM: Bietiková, K. a kol.: Selekcia a rozmonožovanie vhodných klonov drevín pre rekonštrukciu podunajských lesov. Závěrečná správa. VÚLH Zvolen, 1981, 115 s.; — Kohán, Š.: Rast a zdravotný stav topol'ov na populétách Východoslovenskej nížiny. Lesnícky časopis, 27, 1981, č. 5, s. 371—384; — Korsuň, F.: Hmotové a porostní tabulky pro topol. Lesnícky časopis, 13, 1967, č. 11, s. 977—992; — Krébes, G.: Hodnotenie rastu topol'ov a zakladanie oblastných populét. Čiastková záverečná správa. VÚLH Banská Štiavnica, 1964, 63 s.; — Vojtuš, M.: Ekológia a pestebné vlastnosti introdukovaných topol'ov a vrb. Závěrečná správa. VÚLH Zvolen, 1975, 83 s.

NEMZETKÖZI ERDÉSZETI VERSENY ÁSOTTHALMÁN 1983. SZEPTEMBER 1.

Két esztendő kemény előkészítő munkája után jutottak el hozzánk az európai szocialista államok erdészeti középiskoláinak legjobb versenyzői, hogy nemzetközi méretekben is próbára tegyék tudásukat, erdészeti felkészültségüket és állóképességüket. Az ásotthalmi verseny a IX. volt a sorrendben. Az elsőt Csehszlovákiában rendezték 1967-ben, majd 1968-ban az NDK-ra, 1969-ben Magyarországra került sor. Ez tehát a második alkalom, amikor a baráti államok erdészei elfogadták meghívásunkat és megtisztelték hazánkat, erdészeinket azzal, hogy magyarországi erdőben versenyezzenek.

A hagyományossá vált erdészeti sokoldalúsági verseny jelentős mértékben segíti a szakmunkásképzést, fejleszti a tanulókat magatartását. Mindezekkel hozzájárul ahhoz, hogy az egyre fejlődő erdőgazdálkodás olyan szakemberekhez jusson, akik a szükséges biológiai ismeretekkel rendelkeznek, értenek a korszerű technikához, védik az emberi környezetet és mindenekelőtt az erdővel együtt szeretett hazájukat. A versenyzők, mint hazájuk legjobb képviselői e verseny témaköreiben, igazolták rátermettségüket.

A versenyben a hét európai szocialista állam 28 versenyzője vett részt, az ásotthalmi iskola csapata versenyen kívül indult. A verseny tisztaságát, a pártatlan értékelést mindvégig sikerült érvényesíteni. Megállapítható, hogy a verseny egészében és részleteiben egyaránt megfelelt a vele szemben támasztott követelményeknek és célját elérte. Az értékelés legfontosabb jellemző tényezőit a következőkben lehet összefoglalni: